

OBSAH

ÚVOD	5
------------	---

Kapitola 1.

ZDROJE WYCLIFOVY NAUKY O IDEÁCH V DĚJINÁCH FILOZOFIE	13
K úloze učení o ideách a místu Wyclifova traktátu „De ideis“ v dějinách filozofie	15
Platónovo pojetí idejí	18
Aristotelova kritika Platónova učení o ideách	23
Další vývoj učení o ideách v antické filozofii a jeho křesťanská „adaptace“ (Poplatónská Akademie, Filón, stoikové a Seneca, novoplatónismus — Plótínos a Augustin, Proklos a Pseudo-Dionysios Areopagita; Calcidius a Boëthius)	26
Nauka o ideách ve středověké filozofii do začátku XIII. století (Eriugena, Anselm, Abaelard, chartreská škola, Amalrik z Bène, David z Dinant) ..	38
Zdroje Wyclifova učení o ideách v evropské filozofii XIII. a začátku XIV. století (Grosseteste, Bradwardine, Bonaventura, Jindřich z Gentu, Tomáš Akvinský, Jiljí Římský)	48
Poznámky k 1. kapitole	53

Kapitola 2.

WYCLIFOVA FILOZOFICKÁ KONCEPCE IDEJÍ V JEHO TRAKTÁTU „DE IDEIS“	67
Wyclifovy životní osudy a anglická feudální společnost XIV. století ...	69
Literární pozůstalost M. J. Wyclifa	71
Wyclifovo vrcholné filozofické dílo „Suma o jsoucnu“ a traktát „O ideách“	73
K rukopisnému zachování a formálnímu uspořádání Wyclifova traktátu „De ideis“	77
„Úvod“ k učení o ideách v 15. kapitole Wyclifova spisu „De universalibus“	80
Wyclif „De ideis“ — 1. kapitola (Wyclifova definice idejí, předpoklad „existence“ idejí, bytí myslitelné, možné a v existenci; autority ve prospěch idejí: Pseudo-Dionysios, Augustin, bible, Boëthius, Seneca)	83
Wyclif „De ideis“ — 2. kapitola (Čtyři námitky proti učení o ideách, Wyclifovo řešení těchto námitek a jeho panteistické vyznění, pozdější Netterova polemika proti Wyclifovu traktátu „De ideis“)	89
Wyclif „De ideis“ — 3. kapitola (Tři „aristotelské“ námitky proti učení o ideách a Wyclifovo řešení těchto námitek, šest způsobů poznání a bytí, Wyclifova polemika s Cunninghamem o inteligibilním bytí, otázka věčnosti materiálního světa a jeho monistického chápání)	95
Wyclif „De ideis“ — 4. kapitola (Wyclifovo stanovisko k definicím a pojetím idejí ve středověké filozofii: Grosseteste, Tomáš Akvinský, scotismus, Ockham; rozsáhlá Wyclifova polemika s nominalistickým pojetím Ockhamovým)	103
Wyclif „De ideis“ — 5. kapitola (Wyclifovo řešení dalších filozofických	

otázek, souvisících s učením o ideách; pět způsobů, jimiž mají věci ideje; platónské vyznění traktátu)	109
K otázce „šesté“ kapitoly Wyclifova traktátu „De ideis“	112
Filozofický smysl a význam Wyclifovy nauky o ideách	114
Wyclifova nauka o ideách v kontextu jeho filozofie	117
Poznámky k 2. kapitole	119

Kapitola 3.

PRAŽSKÉ UNIVERZITNÍ TEXTY A DISPUTACE O IDEÁCH A JEJICH MÍSTO A VÝZNAM V ČESKÉ FILOZOFII A SPOLEČNOSTI DOBY PŘEDHUSITSKÉ A HUSITSKÉ	139
Problematika idejí v české filozofii XIV. a XV. století — celkový přehled a soupis textů	141
Začátek recepce „evangelického doktora“ na pražské univerzitě a Wyclifův traktát „De ideis“	148
Pražské univerzitní disputace „de quolibet“	153
Vyvrcholení bojů o Wyclifa na pražské univerzitě a problematika idejí (Kvodlibet Knínův 1409 a Dekret kutnohorský, spálení knih Wyclifových a jejich obhajoba na univerzitě 1410, Obrana Wyclifova „De ideis“ Prokopa z Plzně, kvodlibet Husův, Malenicův, Šimona z Tišnova a Prokopa z Kladrub)	155
Výklad M. Stanislava ze Znojma o ideách v jeho traktátu „De universalibus“	171
Problematika idejí v kvestiové literatuře pražských univerzitních mistrů — formální členění a uspořádání textů	177
Kvestie o ideách UDSM M. Štěpána z Pálče a její místo v kontextu jeho díla	181
Diskuse o ideách na Knínově kvodlibetu v r. 1409 — příprava kvestie o ideách UMAA M. Matěje z Knína a její vypracování M. Pavlem z Prahy	187
Diskuse o ideách na Husově kvodlibetu v r. 1411 — příprava kvestie o ideách USNM M. Jana Husa a její vypracování M. Prokopem z Plzně	194
Kvestie o ideách UMAQ M. Jeronýma Pražského a její místo v kontextu jeho díla a její význam	204
Diskuse o ideách na posledním pražském kvodlibetu v r. 1417 — příprava kvestie o ideách USES M. Prokopa z Kladrub pro M. Prokopa z Plzně	220
Anonymní pražský univerzitní komentář a rejstřík k Wyclifovu traktátu „De ideis“	222
K problematice idejí na pražské univerzitě před recepcí wyclifismu — kvestie o ideách UYAR M. Jana Arseny z Langenfeldu a jeho polemika s M. Matějem z Janova	225
K otázce filozofických zdrojů nauky o ideách na pražské univerzitě. ...	230
Pojetí idejí v díle M. Matěje z Janova	232
Filozofický a společenský význam pražských univerzitních textů a disputací o ideách a husitské revoluce	234
Poznámky k 3. kapitole	235

ZÁVĚR	267
Seznam použitých zkratk	273
Resumé	274
Seznam vyobrazení	302
Jmenný rejstřík	303
Obrazové přílohy	

